

1989

ՅԱԿԱՌ

13

Հայ. 8. սեպտեմբեր

ԵՐԱՎԱՄԵԼԱՄԵ ԵՒԹ

პარტლოეს ლახა თბილისში

ტუაის ცალები

სამართლის მოწოდებულება არა ვარ თუმცა,
მაგრამ იმდენი კი მისწარებულია,
ტანკით დაცული დემოკრატია
რომ ტირანის ტყვებისცალია!

სახელითო ნიჩოსანე

ვაი, ნიჩისმცემელთა და
მავინროვებელთა!..
ე ზ ე კ ი ე ლ ი

ბარით გაჭერი ქართული ვაშლი,
მებალე ჩეცე იმავე ბარით!..
მიკერძო, უმნეო ქალწულთა ჯალათს
რისთვის გინოდეს „სამშობლოს ფარი“?

როგორი ჯარისაცები

რატომ გიკვირს, რომ ქალებთან
ომში ჯარი ჩაეცა?
რობოტების რა ბრალია —
ასრულებდნენ ბრძანებას!

ხაზის უარმოზალის სიტვა და საძვე

გარეთ ქვეყანას არწმუნებ —
„შეამი შელის თვალთა სინათლეს!“
შენ მოხვალ — საქმით ამტკიცებ,
რომ გითქვამს სრული სიმართლე:
დანამდე შენი ხალხი და
სიბრძნეს ქადაგებ თალხიდან!

ჩჩია „გენერალებას“

არ გამთელდება ქრილობა დავით,
არ გამოხვედება ერის იარა!
ჯობდა, გემორიმათ გულით და თავით,
გაზით და ბასრი ბარით კი არა!

აკაპი გელოვანი

ჩემის კაცობის
დაშეცემნო,
ლანძღვასაც
მემართლებითა?
გრისსავდესთ
ცა-ქვეყნის მადლი,
უსაშართლობას
ჰშერებითა!

ვ ა ც ა

როცა ბეჭდობა, —
ეგ უწმინდური ძალ-ღონე
გაცემილის კაცისა, პირახ-
დილი დაიარება, არამც-თუ
უსირცხვილოდ, თავმოწონე-
ბითაც ფარფაშობს და ლუ-
კია პურს აწევდის გაბეჭ-
ლარს, — მაშინ პირდაპირ
შეგვიძლია ვთქვათ, რომ სა-
ჯოგადოების წყობას ხაძირ-
კველი შერეცვიან და აღსა-
სრული მოახლოებიათ.

ჩვეულებაზე ვ რა ვ ა ლ-
გვარი ავგაცობაა, მრავალ-
გვარი სულმდაბლობა და
სალახანობა. ხოლო ყველა-
ზედ უარესი, ყველაზედ სა-
ზიზღარი, ყველაზედ ჩირქი-
ანი, — ურცხვობაა.

ი ლ ი ა

ყველა მადროვას

გეყონ, რაც დღემდე ქაუე და ქაუე,
გეყონ, რაც სახლში ზიდე და ზიდე! —
სულ შენი იყო სამწვადეც, კაცეც,
ყველა რესტორნის კუთხე და კიდე!..
გეყონ, რაც დღემდე გვიწინე თითო,
რაც იბლინძე და რაც იზულუე! —
შეგრჩეს, რომ იყავ ავი და ფლიდი,
შეგრჩეს, სხვა რევების ულუფებს!..
ვიციო, ვინცა ხარ, ოფლს როგორა „დვრი“
და თანამშრომლებს სისხლს როგორ უშრობ!..

შეგრჩეს ლალატი ძმაკაცს, მოყვრის,
შეგრჩეს ქალებთან ღლაბუცი უშნო! —
შეგრჩეს, რაც ჰყიდე ქართული მინა,
ქართული და ბარჩა!..
ჰყიდო სკამს, ნამუსს — სახელს იბილნავ
და გასაყიდი სხვა რაღა დაგრჩა? —
ჩვენ ისიც ვიციო, — არ ხარ უბიძო,
მიტომ ედები ლობეს და ყორეს! —
ვინებენ თუ ქართველს ხელი უბიძგა,
შენ ადგები და ნიბლუ მიაყოლება!..

შენ ბგები და ნიბლუ მიაყოლება, —
თუნდაც რომ ჰერნდეს ამის სურვილი?!
სხვა რომ ოფლით და სისხლით ვერ აღწევს,
შენ მას აღწევდი მხოლოდ ყურმილით!..
შენ გარდა ქვეყნად ვერ ამჩნევ ვერვის!..
იმაზე არც კი ზორიბ სრულიად, —
სხვას თუ აქეს გული, სული და ნერვი,
სხვას თუ შია და სხვას თუ სწყურია!..
დლეს დროის საათს შენობის რომ ქოქა
და ცხოვრებაზე არა ხარ მწყრალი,
ახალგაზირდობას — ამ ზღვას ბობოქარს —
გესლით ახშობდი სავარძლის ძალით!..
დრო კურნაეს ყოველს, შენც მალე წაგშლის, —
შენ, ბრიყეს და რევენს რომ ბრძენად ნათლავ
გეყოფა ხოტბა, მლიქენებლთა ტაში, —
ეს ყველაფერი თუ შეგრჩა მართლა!..
პოდა, დღეს მორჩა, კმარა, გეყოფა,
შეგრჩეს ის ყალბი ქება-დიდებაც!
ახალთაობის ახალ ეპოქის
შენისთანები აღარ სჭირდება!

ვანო ციცაცა

ჯესნით... ქართული ფუნქცია!

ციახლებ პირ ვეღად ქა-
ლაქში იჩინა თავი, მერე მდინა-
რესავით დაიძრა პერიფერიისა-
კენ და ჩევნთანაც სოკოებივით
მომრავლდნენ სახაშეები, საშაქა-
რლამზები, სახაჭაპურეები, სამ-
კერვალოები, საპურეები...

ჩემი სოფლის ყველა ოჯახში
რაღაცას ფიქრობენ, იწყებენ,
აკეთებენ, მაგრამ ვერსად შევ-
ნიშნე მთხოვნელების, მბარავე-
ბის, კალატოზების, მჭედლების
კომპერატივები.

ათი სული მაინც ვართ ოჯახ-
ში და ამ ძალით, იცოცხლე, კა-
ცხა კა საქმე შეიძლება დაატ-
რიალო.

ერთ საღამოს ბიჭებმა კომპე-
რატივზე ჩამოაგდეს სიტყვა.

— თქვზი მოვაშენოთ! — თქვა
ერთმა.

— აპ, არ ივარგებს!.. მოგვპა-
რავენ და დაწამლავენ! — თქვა
მეორემ.

— აბა, ღორები მოვამრავ-
ლოთ! — შემოგვთავაზა მესამემ.

— არ გადამრიოთ!.. ღორე-
ბის ჰყვირილი მინდა ახლა მე? მომელა თქვენმა ძალებმა! —
ნერვულად დაუმატა რძალმა და
კარის ნირთხლზე თავჩამოდებ-
ულ ბულდოგს ავად შეხედა.

„ჩიკოს“ აუგი ვერ აიტანა
ჩემმა მეუღლემ და დინჯად გვა-
უწყა:

— ძალების კომპერატივი
გაეხსნათ, თვრამეტი ლევი
გვყავდა შარშან, ზედ ჰყვებო-
დით მაინც!..

— ღმერთ, დაგვიფარე!.. ნა-
დირი ამ ქვეყანაზე არ არის და
ლევების გამყიდველი თქვენ არ
ხართ!.. შონ უნდა ყველაფერს,
შონ! — იცოცხლეთ, არ დავრჩი
ვალში.

არჩევანი ისევ მე მერგო.
— ერთია! სიცილი გიყვრო?
— კი, თუ ვართ ხასიათზე, —
ერთმად მიპასუხეს.

— ტირილს ნამდვილად სჯო-
ბია, — გავაგრძელე მე, — თუ-
მცა ზოგს სხვის გაცინებაზე ისე
აუზყება ულვაშის კანკალი, ტი-
რილი მოგინდება. ზოგსაც ისე
ჩამოსტირის ცხვირ-პირი, მი-
სალმების შეგეშინდება, ზოგიც
ისე დაგიქნებს თავს, ვერ გაი-
გიპ, გაუხარდა შენი დანახვა
თუ დაგემუქრა!.. მოკლედ, ღი-
მილიანი გამარჯობა, ღიმილია-

იუორისა

ნი კაცი, მით უფრო ქალი, დი-
დი სიკეთეა!..

— გვეყოფა ლექცია! გვითხა-
რი ახლა, რას ფიქრობ? — შე-

მაჩერეს.

— თქვენმა შემხედვარემ რა
უნდა ვიფიქრო?!. თოხები პირ-

გამშრალია კუთხეში ატუშული

და ვენხი კა ხანია გადავიდა

მეზობლისას, მერე რას იზამს,

არ ვიცო. ხედავთ, რანირი კო-
მპერატივები იხსნება? ადგია-
ნებს ქსეროლოგიურადაც კი ამ-

ზადებრ: გამოცდებისათვის, სი-

კვარულისათვის, დაოჯახებისათ-

ვითა, მშობირობისათვის, დიდე-

ცობისათვის, პენიონერობისათ-

ვითა... მერე ჩევნ რა შეგვიძლია?

— გადასადეს ერთმანეთს კრი-
ტიკულად.

— იცით, ყველაზე მეტად რა

სჭირდება და დაუკუნდება? — გა-

მომცდელად შეუცრუნე კითხვა.

— მშენდება!

— მანქანა!

— ფული!

— გამრავლება!

— დემოკრატია!

— გახდომა!

— მომაყარეს

ზედიზედ.

— სიცილი, სიცილი სტირდება

ყველაზე მეტად! იცით, რა ძალა

აქვს მა? იარალს დაგაყრევი-

ნებს, მტერს შემოგარიგებს, გა-

მოგაფანრობთელებს, გაგაახალ-

გაზრდავებს!.. შეფასებაც კი ძნე-

ლია! ახლა რევიზორები რა დავ-

ში ჩავადებიან?! გემოს ვერ

გაუსინჯავ და ჟერს, ვერ დათ-

რილი და ანონი, სანამ სამაგისო

პრეისურანტს მიუყენებრენ, ვიცი-

ნოთ და ვიცინოთ! ამასობაში

დროც გავა და სიცილის ფასსაც

შევდიდა!

— მანქანა და დაუჩივილია: — არ

იქნა, ამ კაცის შესაფერისი ად-

გილი არ გამოინახა! დღევან-

დელსაც დავუმატებ: ქალები

ტკაცალობდნენ, თანამდებობის

კოლექციის აგროვებსო.. შონ

უნდა ყველაფერს, შონ! ვერ და-

ინახეთ, ხაშლამაძემ თბილისო-

ბაზე როგორ გადარია ხალხი?!

კომპერატივს ორი მიზანი ექ-

ნება: ერთი — ხალხი გააცი-

ნორე — გაფანტული ყბასაქცევები და თავსაქცევები

შეაგროვოს!

მაშ, ასე: ვხსნით სიცილის კო-

მპერატივს! ვეცდებით, სიცილს

ფასი არ დაუცარგოთ, ჩვენც ვიცინოთ

და თქვენც გაცინოთ! რა არის

ამაში ცუდი? სასაცი-
ლოდ არ გვაქვას საქმე თუ? რა-

მდენი ავადმყიფობა გაიკურნე-
ბა: გული, ნერვები, თავი, ხე-

ლები (ტაშის დაკვრისაგან)...

აბა, Ⴢე!.. ფასმა არ შეგაში-

ნოთ ერთი — ხალხი გააცი-

ნორე — გაფანტული ყბასაქცევები

და თავსაქცევები!

ვისწალით!..

— კაი, მარა რით გავაცინოთ
ხალხი, რა იმისთანა ჩარლი ჩაპ-
ლინგები ჩევნ ვართ? — ეჭვიანად
იკითხა ერთმა.

— თქვენ რომ გალიუ-აზია-
ცები ჩაიცვამთ, ყაბალაშით და
ულვაშებით, დალაპარაკებაც არ
გიდათ, გადაფინდება ხალხი!

— გაუსწორო ანგარიში რძალმა
მაზრულება და ქმარს.

— მერე რომელი ქართლოს
კასარები შენი ქმარი, ყოველ-
დღე ხალხი რომ აცინოს? —
დაუბრუნა ხურდა მაზრმა.

— ზაფულში დედატალაქის
გასტროლოინრები რომ გატუ-
პენ ჩემიც მარა და მარა და-
ინგინგით! — დაგვაიმედა ქალიშ-
ვილმა.

— მაგაზეც ვიცირე, — შევ-

ჩერე კამათი, — ერთი ჩაჯდო-
მა ავტობუსში და კვირის მარა-

გი მზადა. გუშინდელს მოგაბ-
სენებთ: ტალახაძე მეთოხმეტე
ადგილზე გადაიყვანეს თურმე

და სიღდრის დაუჩივილია: — არ

იქნა, ამ კაცის შესაფერისი ად-

გილი არ გამოინახა! დღევან-
დელსაც დავუმატებ: ქალები

ტკაცალობდნენ, თანამდებობის

კოლექციის აგროვებსო.. შონ

უნდა ყველაფერს, შონ! ვერ და-

ინახეთ, ხაშლამაძემ თბილისო-

ბაზე როგორ გადარია ხალხი?!

კომპერატივს ორი მიზანი ექ-

ნება: ერთი — ხალხი გააცი-

ნორე — გაფანტული ყბასაქცევები

და თავსაქცევები!

ლიანა თორუა
(ჩოხატაურის რაიონი)

სამართლებული

ცოდნა

კაზაში ხალვა თობა იყო, მაგიდას ოთხივე მხრიდან ოხი სკამი ედგა, ერთზე მე ვიჯექი, მეორეზე პორტფელი და ქუდი მეღო, ვსაუზმობდი.

სად იყო და სად არა, მაგიდაზე ერთმა ჯელმა შემოდგა ლანგარი, ხაჭო, ბლინები, ნამცხვრბი გადმოალაგა და, ვიდრე ნახშარ ლანგარს ადგილზე მიიტანდა, მე, ახლანდელი ჯელებს აჩბავი რომ ვიცი, ჩემი პორტფელისა და ქუდისაკენ გამეტა შემორა.

— ესნი თქვენებია? — მომეშმა თავს ზემოდან.

ფაზიოლოგიური პროცესის იმ სტადიში ვიყავი, ყლაპვას რომ ეძახინ, დანარჩენ ირ სკამზე მუჯურად მივანიშნე, რომელი-მეზე დაპრანდით-მეთქი.

— ძალიან არ მიყვარს გადაწყვეტილების შეცვლა, ხომ ხედავ, ამ სკამთან მიწყვარა თევზები!

— სხვა სკამთან დაგენუმ, ბატონი, თავიდანვე აგერჩია თავისუფალი სკამი!

— პრინციპში ეს სკამიც თავისუფალია, მე კი ძალიან არ მიყვარს უწრინციპო დამობები!

— რავი ახეა, ეგ პორტფელი იქით გადადევი! — ქუდი ავიღე და მუხლებზე დავიდე.

— ძალიან არ მიყვარს სხვისი ბარგის თრევა! — განგებ გაღეჭა ყოველი სიტყვა.

მხრები ავიჩერებ და ამ მოძრაობაში ასეთი შინაარსი ჩავტიე: რავი არ გიყვარს, რა გაეწყობა, ფეხზე იდეი-მეთქი.

ჩემს მაგიდას ელეგანტურ ჩაცმულობის ქალბატონში ჩაუარა.

— ხეპრე! — ჩაილაპარავა ჩვენს გასაგონად.

კაზაში ნიშნის მოგბით შემომხედა და თვალი ჩამიკრა, მიმდევრა, შეზე ამბობს. არაფერი შეეცალოს-მეთქი, თვალებითვე მივუგე. საუზმე მოვათვე, ნამოვდექი და ჯერ ქუდი და-ვიზურე აუჩქარებლად, მერე პორტფელს ნამოვალე ხელი.

ჯელმა სწორედ ის სკამი დაისაუთოა, სადაც ჩემი პორტფე-

ლი იდო წითის წინ და კმაყოფილი იმით, რომ ბოლოს მარინც მიაღწის გიზანს, დანარჩენ ლენტაზე ჩეიარალდა.

მეორე დილით იმავე მაგიდას ვუჯექი, თავისუფალი სამოსა მხოლოდ ერთი იყო და მასზე ჩამოვლი პორტფელი.

— შეიძლება? — ისევ ის ჯელი დამადგა თავს. პორტფელი მუხლებზე დავიდე ისე, რომ დაწყებული ფიზი-ოლოგიური პროცესი არ შემინცველი.

ჯელი ჩამოვდა, პატარა ხელჩანთა მაგიდის ძგიდეზე შემოდო და ჩანგალს ფხა გაუსინჯა.

— ვსწავლობთ, არა? — ჩამილიმილა.

— მეტ-ნაელებად, — მის ჩანთაზე გადავიტანე მზერა.

— თუ დრო წინ ბევრი გაქცე, კაცს კიდევ გეშველება, მაგრამ თუ დრო იწურება, მაშინ რას შერები? — მისმა მზერამ ჭალარა თმი ამზანძა.

— პაპაჩემი ას შევიდი ნლისა იყო, როცა უცხო დედაკაცმა უჩი-ვლა, ჩემზე ძალა იმარაო.

გაოცებულმა შემომხედა, ისე გაოგნდა, რომ ფიზიოლოგიური პროცესიც კი შენკვიტა, რაც მეტად იშვათ მოვლენად უნდა ჩათვალოს მის ასაკში.

მეტი ალარაციური გვითქვამს და არც ერთმანეთისათვის შეგვიხდას, მას მაგიდაზე ედო ჩანთა, მე მუხლებზე მედგა პორტფელი და ორივენი ბოლომდე ამ პოზაში დავრჩით.

მომდევნო დღეს იმ მაგიდას ალარ გავკარებივარ, სულ განპირა მაგიდასთან გადავინაცვლე, თან თვალი მეტირა, ის ჯელი როგორლა მოიცევა-მეთქი. იმანაც გადაინაცვლა, მე რომ დასავლეთისაკენ ავიდე ირიენტაცია, მან აღმოსავლეთი ამჯობინა.

ერთხანს ასე ვსაუზმობდით და ერთმანეთიც თითქმის დავიწინეთ; რომ ის ჯელი ერთ მშენენერ დღეს ისევ იმ მაგიდას მიუჯდა.

მეორე დილით მეც მის პირისპირ ჩამოვჯექი და პორტფელი სწორედ იმ თავისუფალ სკამზე შევაჩირე, სადაც მისი ჩანთა იდო.

ერთმანეთს შევხედეთ, ვუყურეთ, ვუყურეთ და უცბად სიცილი ნაგესვადა.

— კაი კაცი ყოფილხარ! — ვუთხარი მე.

— გმადლობ, ჩემო ბატონო! — თავი დამიკრა.

დანავების ნიშნად ქალალდის ხელსახლცეპი ავაფრიალეთ, დანა-ჩანგალი გავნმინდეთ და ბლიებთან ხელჩართული პრძოლა გავმართეთ.

კაფეში ხეპრე ალარავინ იყო.

ელგუჯა მირაბიზვილი

ნახ. 8. აბაზიძისა

და თან დიდ ჩანაფიქრს ატარებდა გულით (აქაც მესერი, გვარ-დილები და ბავშვები). ნაახტი № 5, ქვე — „სწავლის ძირი“ ლა-ძროხის კლასიკურ გრინაზაში სწავლის ნებში მშობლიური მე-თაური ამ ქახე ჩამოჯდებოდა ხოლმე და ბეჯითად კითხვების და როგორც სავალდებულო, ასევე აკრადებულ ლიტერატურას და ნაბეჭდი გადადგინდები და ბავშვები). აი, რა გრანდიოზული ნაბეჭდი გადადგინდები ჩვენი სახვითმა ხელოვნებამ. ალბათ იცა-ნო, ვინ არის ამ შედევრების ავტორი, გვარი დამაინტენდა. გაი-ზიარის მისი გამოცდილება — ეს არის ჩვენი ყველა ხელოვნების მძიმე, მაგრამ საპატიო ტკირთა!

შირქიში: სხვა მხატვრებიც გეყოლებათ!

წოვ IV: სხვები არ გამამოხოთ, ყველა თალღითია! აი, ერთი მთავარი, გვარ დამაინტენდა, უცხოეთშიც კი გავგზავნეთ სასწავლებლად. მან კი მაცდილების ნაცვად რითი გვიპასუ-ხა? — თავისი ნახატები ნინისნარ გაუგზავნია თავის პარიზელ მეგობრებთან, თავად კი ამასობაში, უკაცრავად პასუხია და, აი ეს დახატა (კარადის უკიდინა გამოაძრინა) შიშველი ნივს პორ-ტრეტი და მაშინვე უკაცრავად (ჩვენ, ცხა-დის, მაშინვე ციხესიმაგრის ჩასკით (29 მაისი, კამერა № 23) და იცით, რა მოჰყვა ამ ამბავს? მოელი ვერომა ფეხზე დადგა. მაშინვე რეაქტის მშვერპლად მონათლეს ის თალღითი და მოელის ვერო-პარ დაინტეს ხელმონერების შეგროვება მის გასათავისუფლებ-ლად. მისი ნახატები მსოფლიო მუზეუმებში დაიტაცეს (წოვ IV უცებ შეგტება, რადგან ხედავს, რომ მის მიერ კარავანის უკაც-რეტრეტული წოვ პირველის პორტრეტი ისევ გარე მოძრვება, წოვ IV ხელს მიაჭირა და სურათს ისევ თავის ადგილის დააბ-რუნებს). მე, მართალია, ხელოვნებასა და კულტურაში ახალი კაც ვარ, მაგრამ (ამოილებს ჯიბიდან ქალალდს) პაოლო (პაუზა).

შირქიში: ვერონეზე?

წოვ IV: ალბათ აյ გვარი არ წერია და ტიციანის საყოველ-თავიდ ალიარებულ სახელებს მეც თაყვანს ვცემ და თქვენ ნარ-მონიანით მათგანაც კი მუქარით აღსავს ტელეგრამა მივიღე ივნისს.

შირქიში: უკაცრავად, ვისგან?

წოვ IV: და სხვებისაგან. ჩვენთვის ბევრს ნიშანას ვეროპის აზრი და ამიტომ იძულებული გავხდით დათმობაზე წარსულიყ-ვით და მხატვაზე პატიორიბიდან გაგვიავისუფლებინა 10 ივნისს (წოვ IV ხედავს, რომ წოვ პირველის სურათი ისევ მოძრვება და ზურგით მიერკრის კარადას, რომ შეჩეროს). ცუდი მავალითი გადამდებია და ამ მხატვაზე ურთმაც, გვარი დამაინტენდა, მიბაძა და ჩვენს შესახებ პოლიტიკური პატლეტი დანერა:

ერთი წოვ ნარდს თამაშობს, მეორე კი — კარტს,

ორვე დასაჭრიავის, ატყვილებან ხალხს!

იმედია, ტექსტი ჩვენს შორის დარჩება; მაგრამ ამ დროისათვის ჩვენ უცებ საქმარ გამოცდილება გვქვნდა მიღებული და ამ ლექ-სის ავტორი ციხეში კი აღარ ჩასკით, არამედ საგიგეში — პა-ლატა № 38! (წოვ IV იცინის და კარდას შორდება, კარავანი უკნი-დან გამოდის წოვ პირველის შიშველი პორტრეტი, რომლის კვალ-დაკალ გამოძრება ფსევდონოეს ცოლი).

უსევდონების ცოლი: მე თქვენ გეკითხებით, რატომ არ უდ-გამა ჩემსა ქართულ ხალხს?

წოვ IV (არ იაბინევა): აი, ძეგლზე გამახსენდა. მოდიან ჩემთან ჩვენი პენ-კლუბის ნარმობადგენები და მეუბნებიან, ამა და ამ მწერალს, გვარი დამაინტენდა, ძეგლი დაუდგითო. მარტო ერთი თვის განმავლობაში თხოთმეტი განცხადება დამინირეს: დიდი მწერალია, მაგას ძეგლი სიცოცხლეში ეკუთვნის, მაგხელა მწე-რალი ახალ ვეროპასაც არ ჰყავს და ასე შეუტევს, ბოლოს ჩვენ-თან სახლშიმნით კომისარად მუხაობს დიდი პორტრეტი, გვარი დამაინტენდა, იმანაც მომართა თხოვნით 1 ოქტომბერს, არადა, ფინანსთა სამინისტროს ამ ნოის 9 სექტემბრის № 625 დაგვე-ნილებთ, რომელიც იმავე ნოის 16 ოქტომბერს დილის სხლომაზე დაამტკიცა პარლამენტმა 169 ხეთი — 24 ნინაღმდეგ, აიკარალა ცოცხალი ადამიანებისათვის გვერდის დადგინდება. სხვა რა გავ-და, ძეგლის დადგმა არ შეიძლებოდა, რაკი ცოცხალი იყო, მაგ-რამ თუ ცოცხალი იქნებოდა და უძეგლოდ, ხომ შეეძლო რამდე-ბანერა ჩვენს ნინაღმდეგ, ამიტომ ცხადია, ჯობდა, იგი გარ-დაცვლილი ყოფილიყო, მაშინ ძეგლიც ექნებოდა და ვერც პა-კევილებს დანერდა. მით უმტკიცს მისი შესანიშავი ბრინჯაოს ძეგლი (სპეციალისტების აზრია) უკვე ჩამოსმუშავი იყო ნოი პირ-ველის ბიძაშვილის ქმრის, ცნობილი მოქანდაკეა, მიუხენში ცხო-ცხორობს ურიდინისტრასეზე, 37, გვარი დამაინტენდა. ამ შემთ-ხვევაში ბეჭმა გავითიმა იქტიმბრის 3 რიცხვში, სალამოს 6 საათსა და 13 წუთზე ბაჟუნინის აღმართზე ველოსიპედით (ფირმა „რეინტეტალი“) საათში 60 კილომეტრით მიმავალი 70 წლის მწე-რალი დაეჯახა ჩვენი ქალაქის ერთადერთ სატვირთო ავტომო-ბილს (ფირმა „სტუდენტერი“ ნომერი კ—832), რომელსაც მარ-თავდა მოქანდა, გვარი დამაინტენდა და რომელიც იდგა გამე-რიბული აღმართის ბოლოში. პოეტი დაგილზე გარდაცვალა, მძღოლმა კი მიიღო შუბლის მსუბუქი დაზიანება. ავტომობინის

პარპლიზე დარტყმის გამო. სამხედრო პოსპიტლის ცნობა № 739, ექიმი, გვარი დამაინტენდა. ასე გაისხა 10 ოქტომბერს ჩვენს ქალაქში დოკომენტის ეროვნული პოლის ძეგლი. გვარი დამა-ინტენდა, ის პოლი მევდარი ჯობისა ცოცხალს (მიუბრნენდება ფსე-ვდონებს ცოლტ) თქვენ გაევთ ცნობა თქვენი მეუღლის გარე-ცვალების შესახებ?

უსევდონების ცოლი (დაბინელი): იცით, ჩემი ქმარი არცო მთავა-დ გარდაცვლილია.

წოვ IV (გავკირებული): რა ნიშანას თქვენი განცხადება?

უსევდონების ცოლი: ჩემი ქმარი პაერში ააგდეს და აღარ ჩამოვარდა!

წოვ IV: უგზოუკვლოდ გაფრენილებს ჩვენ ძეგლს არ ვუდგამთ!

რა იცი, კის ბანაკში დაურინდა?

უსევდონების ცოლი: ჩემი ქმრის პატრიოტიზმი უახველია.

იგ თქვენი თავისუფლების მსხვერპლია!

წოვ IV: ვწუხვარ, მაგრამ ძეგლის საკითხში ვერაფრით დაგ-ხმარებით.

უსევდონების ცოლი: მაშინ მის მშობლიურ სოფელს უნი-დეთ მისი სახელი!

წოვ IV: ვწუხვარ, ქალბატონო, ეგ უკვე ჩემს კომპეტენციაში აღარ შევის!

უსევდონების ცოლი: კი მაგრამ, თქვენ ხომ მინათოვემედ-ბის მინისტრიც ბრძანდებით?

წოვ IV: დღეს სამშაბათია და მე ულტურის მინისტრი ვარ.

მობრძანდით ხელს, როი საათის შემდეგ, და მაგ საკითხზე მა-შინ მოვილაპარაკოთ. უკაცრავად, მაგრამ ახლა დაკავებული ვარ და მაცდელ!

უსევდონების ცოლი: მე ფული მაქსი, ვალიუტა და მაშინ, როგორც კულტურის მინისტრიმა, მომციონი უფლება, ჩემი შეუღლის სახელის სამშობლოს გათავი-სუფლების ისტორიის მუხევემი!

წოვ IV: ეგ ადვილი სამსახურია. აი, თქვენ ფორმა № 9, შეა-ვსებინების ამას თქვენს მე-ულტურის, რომ იგი არ არის ნინაღმ-დება მუზეუმისათვის მისი საეჭიროს მიუფორცებისა, დამონიშები-ნებით ნოტარიუსს და დედაქალაქის სუეკეთესო შენობას მოგყი-დით მაგ კეთილშეიღილური მიზნისათვის, გაძლევით მინისტრის სიტყვას!

უსევდონების ცოლი: კი მაგრამ, ჩემი მეუღლე ხომ და-კარგა, როგორდა მომციონი მანებობას?

წოვ IV: ეს უკვე თქვენი პირადი საზრუნვავა, ქალბატონო!

ჩემი, როგორც ხედავთ, სისარულით ვიდებოთ ამ ნინაღმდებას.

უსევდონების ცოლი: — თანხმობის გარეშე არაფრით არ შე-იძლება?

წოვ IV: პა-პა-პა-პა, არავითარ შეგთვევაში! ჩვენ უკვე გვი-ნ-და საბი ასეთი სკანდალური შემთხვევა. პირველი, როდესაც ერ-თი გამოჩენილი ბურლის, გვარი დამაინტენდა, სახელი მივანიშეთ ქალაქის გამოსაფეხისლებელს; მეორე, როდესაც დედაქალაქის კუნიროლოგიურ დისანსების უზნოდებით ცნობილი კომპონიტორი ქალის სახელი, გვარი დამაინტენდა, და მესამე, როდესაც ცენტ-რალურ ფსიქიატრიულ სააგადმყოფოს შესტატა-კადემიკოსის, გვარი დამაინტენდა, სახლი მივანიშეთ. არ დაიჯერებთ და, პარ-ამენტში გვი-იღეთ. უკაცრავად, ტელეფონის, უსევდონების ცოლი ტირის, გიორგი ხელს შე-აძლებებს და გამოდიან კაბინეტიდან. წოვ ტელეფონით ლაპარა-კობი. წოვ! წოვ! ახლა მე მომისმინე, გავიგე, რომ მტერი გვი-ლოდება, მაგრამ კულტურაზე უზურავ უპირველესი მომციონია, ამიცანა, როგორც უზნა გამორიგინით ბრძოლის არენაზე ქცევას დიდი და ძეველ მატერიალური კულტურის ცენტრები, როგორიცაა რომ დედაქალაქი აღმოსავლეთში და სატატო ქალაქი დასავ-ლებოში. დაე, ჩვენი მონინალდებეგთა არმიები ერთმანეთს შეე-რძოლონ სადმე ქალაქის გარეუბანში გვესმის? მთავარი მა-იც კულტურაა!

სურათი მიავსე

განათლების მინისტრის სავარძლის საზურგესთან პკიდია წოვ ბერების ბავშვების დარღვეული შემთხვევაში ჩვენ გვესმის სამშობლიურ სოფელი ნიგნით ხელში — ლო-ზუნგი, „რაც შეტანის ნიგნითხინობა ჩვენი მონიდებითა!”

კაბინეტში დგას დიდი გლობუსი.

შემოდიან განათლების მინისტრი წოვ VII და გიორგი.

წოვ VIII: მობრძანდით, მობრძანდით! უნდა გიორგიათ, რომ ურიად საყურადღებოა თქვენი ნინაღმდება ჩვენს საგანინათ-ლების სისტემაში, თუმცა კი ვერ ეთანხმება ჩვენი მონიდებით, ყიუნით, ჩვენი მოსავლეები ყველა დისკაბლინას მშობლიურ ენაზე უნდა სწავლობდენ, მაგრამ რა გამოვა, რევოლუციური სავარძლების

შესანიშავის უსევდონების დაკავებაში. გვესმის? მთავარი მა-იც კულტურა!

(გაგრძელება იხ. შემდეგ ნომერში)

— შვილი ფორტეპიანოზე სწავლობს და ბინის სივიწროვის გამო რთიალი ვერ გვიყიდია!..

— ბინის გაფართოებას ვერ შეგძირდებით!.. თუ გნებავთ, შვილს ვიოლინზე გადაგიუვანთ!

ჭრაპარ იყო...

ხალხურ მოტივები

ჭლაპარ იყო, ჭლაპარ იყო,
სხვა რა უნდა მამხდარიყო? —
ასი წლისა გამხდარიყო,
ბერიეაც მაკვდარიყო!..
ხალხი ფეხზე დამდგარიყო,
ვის იტყვი, რო აქ არ იყო!..
გაზეთი მკვდრებს აცასდებდა,
მისი გვარი მრავალი იყო.
შარის პარას შავი ჩარჩო,
შიგ სურათი ჩაჭდარიყო,
ახალგაზრდა გილიმოდა,
ცოდვით გული გასხვდარიყო!..
სი გრძლებ შადგარიყო,
თანხა ბლობა გამხდარიყო.
ორმოც, წლისთავ, ძეგლისა და
„უკაულისხვის“ სემარ იყო!
შემოზიდულ სანოვაგის
ყველგან ხვავი დადგარიყო,
მუხის კუბოშ ესვენ,
სხვა მოდაში აღარ იყო.
ერთი კვირა გამხდარიყო,
თვალზე ცრემლი გამშრალიყო,
ხალხისა და მანქანების
გზაში ტევა აღარ იყო!..
იათალი გადაუვანეს,

საფლავში არ ამდგარიყო!..
მედოლე „ჰეკა“ მღეროდა,
საგე ჟებ „შაბაშ იყო!“..
სუფრა მთელ გზას გამწვდარიყო,
ყველა ჭამად დაჭდარიყო.
შემწვარი და მოხრაკული,
რას იტყვა, რომ აქ არ იყო!..
თბიადა რომ მღიკენელობდა,
მღლოვიარე ჩატტბარიყო,
ხალხი ისე დამოვრალიყო,
ჯამ-ჭურჭელი გამტყდარიყო!..
ლოთი, წუწი მექელეხე
სულ ხელიდან წამხდარიყო!..
მევდარი ხარბი კაცისათვის
ანგარება გამხდარიყო,
გარდაქმნა რო მამხდარიყო,
ნებარი დრო დამდგარიყო,
დასაგმობი მავნე ჩვევა
ჭლაპარიყით გამჭრალიყო!

გაყვაბლა ჩაჩლივილი

(გურგანის რაიონი, სოფელი ვლისციხე)

დაბა მარცხელი
გურგანის რაიონი

გაზარში

იუმორესება

— ოჲ, ეს რა კარგი ფორთოხალია!..
რა ღრმა კილო?

— ყველი მანეთი!

— მოშეცი ხუთ მანეთად, ხუთ კილოს
ნავიღებ!

— კარგი!

გამყიდველმა აუწონა და მისცა. მყიდ-
ველმა გაუწოდა 20 მანეთი.

— ქალბატონ, ეს ცოტაა! განა არ იცი,
ხუთჯერ ხუთი რამდენია?!

— როგორ არ ვიცი!.. ჩემი აზრით,
ოცია! ახლა დემოკრატია! ახლებურად
უნდა ვიაზოვნოთ! ძველი რეჟიმი უნდა
უარყოთ! ახლა ყველას გვექვს უფლება,
ჩვენ ჩვენი აზრი ვიქონიოთ!

— განა მარტო შენთვის არის დემოკ-
რატია და ახლა აზროვნება?! ჩემთვისაც
არის! ჩემი აზრით, მე მერგება ოფიციალი
მანეთი! აი, ჰყითხე, თუ გინდა, ჩემს ამხა-
ნავი! თუ დემოკრატია, მაშინ შმის უმ-
რავლესობამ უნდა გადაწყვიტოს!

— თუ საქმე უმრავლესობაზეა, მაშინ
მყიდველი უფრო ბევრი ვართ, ვიდრე
გამყიდველი! აი, ჰყითხეთ მყიდველებს!

მყიდველი ბევრი მოგროვდა. ბევრმა

დაუმოწმია.

— კენჭისცირას თავი დაგანებოთ, სი-
მართლე უნდა დაიციცა ვართ, ვიდრე
რეჟიმის არ უნდა დავუბრუნდეთ!

მყიდველებს შორის გამოერია ერთი
მოხუცი, მან განაცხადა:

— ნიკოლოზ ხელმნიუს დროსაც ხუ-
ჯერ ხუთი ოფიციალი იყო. მე ახლაც შე-
მონახული მაქვს მაშინდელი ეტლუშევსკის
ართმეტიკება.

— ნიკოლოზის რეჟიმიც არ იყო კარ-
გი, თორემ არ დამხობდნენ! საინტერე-
სოა, რომელი ხართ ისტორიკოსი? რა
ნერია ამის შესახებ აღმაშენებლის ის-
ტორიაში?

— მე ვარ ისტორიკოსი. ჩემი აზრით,
მაშინაც ასე იყო, ოღონდ ისტორიაში ეს
არ ნერია!

— დავით აღმაშენებელი მაიც საბუ-
თად არ გამოიგება. ისიც ხელმნიუე იყო.
თუ იყო სადაც, როდესმე, ნაძღვილი, ჩვე-
ნებული დემოკრატია და რამდენი იყო
მაშინ ხუთჯერ ხუთი?

ამ დროს გამოჩენდა გამოძახებული მი-
ლიციელი, მაგრამ ისტორიკოსმა მანამდე
დაამშვიდა მოდავები:

— ნამდვილი დემოკრატია იყო ძელ
საბერძნეთში. სწორედ მაშინ დაიწერა
დიოფანტეს პირველი არითმეტიკა, სადაც
ნერია, რომ ხუთჯერ ხუთი არის ოცდა-
ხუთი! სადაც საკითხები უნდა გადაწ-
ყვიტოთ მეცნიერების ცოდნით და არა
საკუთარი აზრით — შმის უმრავლესო-
ბით!

ზალვა ადეიზვილი

აზები

თუ მაქსიმი?

შეითხვალის ნინაშე ბოდიშს ვიხდით: ჩვენ თვის უცნობია, ძველი წელთაღრიცხვის რომელ საუკუნეში გაჩნდა პირველი აპან. იგი უთურდ ყველა ხალხს უნდა პეტონდა, რადგან ცივილიზაციის აღმართის ჭუჭყაინი კაცი ვერ შეუდგებოდა. სავარაუდოა ორიგინალური აპანი, მის ნასხები ფორმებიც და იმპორტიზაციაც. ალბათ გაგიგონიათ: აპანი თურქული, ფინური, რუსული, ჩვეულებრივი!..

რაც გვახსოვთ, სიღნაღში ჯერ ერთი აპანი დამზჯდა, ტექნიკურად უგარისი გახდა, მერე მისი ჩინა მეორემ ჩაიცვა, მაგრამ მიმდვერიც უდლეური გამოდგა. როცა მოქმედებდნენ, მაშინაც კი არა ჰვავდნენ აპანის, ზოგ-ზოგები აქებდნენ იმიტომ, რომ უკეთესი არ ენახათ, ანდა ერთმანეთს პირზე ხელს აფარებდნენ, გაჩერდ, თვალი არა ჰქონ, ესც არ გაგვიფრინდეს! ერთმანეთისაგან რომ განესხვავდნენათ, ხალხმა ერთს ძველი უნოდა, მეორე ახლა მონათლა.

ვიცი, ბევრი არ დამეთახმება, მაგრამ მე ჩემსას ვეცდები. მუშაუმების ქალაქში აპანის მუშაუმიც რომ გვეონდეს, ვითომ რა დაშავდება? რო ხომ უფრო აჯობებდა. შესაძლებელია, დიდსტუმრიანობისას ჩვენც გავანანილოთ ჯგუფები, რანგისა და დამსახურების მიხედვით მოვიპატიუროთ აპანიდყოფილ ინიექტებში.

კულტურის იბიექტის გახსნა ძეირი არ დაგვიჯვება, ბოქლომის გასაღებს მოვარგებთ და... არა, რემონტი რა საჭიროა, ვაითუ ნატურალური იქრისახე დაკარგოს, იდეაც და მუშაუმიც ხელიდან გამოგვეცალოს!.. კომპიუტერს შეუძლია ჩაგვიერდოს, რაც ძველსა და ახალს, ხასდამშრალებს, ლილა გაუხსნდათ, რამდენი სანვავი დაიზოგა, რამდენი H_2O , რამდენი ელექტროენერგია თავისი ნათურებით!.. უმ, თავის გამოსაჩენად რამდენი რამ გვექნება მოსაყოლი!

აპანის მომსახურების ავ-კარგი ცივ-გომბორის ბურუსმა რომ არ შთანთქას და დავინუებას არ მისიცეს, სასურველი იქნებოდა თაობათა შეხვედრების მოწყობა, ვისაც მოქმედი აპანობი ახსოვს და ვისაც არ ახსოვს. გაბანებულებიც მოვინიოთ და ბედისგან დაჩაგრულებიც. თუ ჩვენს ფანტაზიას შევაწყებთ, დროსა და სივრცეში სხვა ლონისძებებიც განლაგდება...

უუჭ მოლოდინს რეალურ ტკბილ ზმანებაზე ვცვლი!

თავისი კახელივილი,
სილნალის რაიონოპეაშირის ინსტრუქტორ-
ორგანიზატორი.

საზოგადო და სამართლებულებები
უსრიალი „ნიანგი“ № 13
(1791) ივლის. გამოდის
1923 წლის ივნისიდან.

მთავარი რედაქტორი
ზეურ გოლიაშვილი

სარედაქტო კოლეგია:

აფანდილ აღემშვერილი
(პასუხისმგებელი მდგრანი),
გაბუა ამინისტრი, ბომადი
ბართავა, ბორის გურგუ-
ლია, რევაზ თვალაძე, ქე-
მალ ლოლუა (მხატვარ-რე-
დაქტორი)... ნოდან მალა-
ზონა, ალექსანდრე ხა-
სნინი, ბერი სიარულიძე
(მთავარი რედაქტორის მო-
ადგილი), განმუდ ჩაკვია-
ნი, თავაზ წივწივებე, ნა-
ფი ჭუსოთი.

ტექნიკური რედაქტორი
ირაკლი დუნდუა

გადაეცა ასაწყობად
02.06.89 წ. ხელმოწერი-
ლია დასაბჭოდ 12.07.
89 წ. ქალაქის ზომა
 $60 \times 90\text{ cm}$, ფიზიკური ნაბე-
ჭილი ფურცელი 1,5. საალ-
რიცხო-საგამოცემლო თა-
ბაზი 1,9. საქართველოს კე-
ცის გამოცემა სალონი
ლეინის 14. შეკვ. № 1262.
უ 04670. ტირაჟი 130000.
უ უფრნალი გამოდის თვეში
ორჯერ. რედაქციაში შემო-
სული მასალები ავტორებს
არ უბრუნდებათ.

ჩვენი მისამართი: 880008.
თბილისი-8, რესთაველის
პროსპექტი № 42.

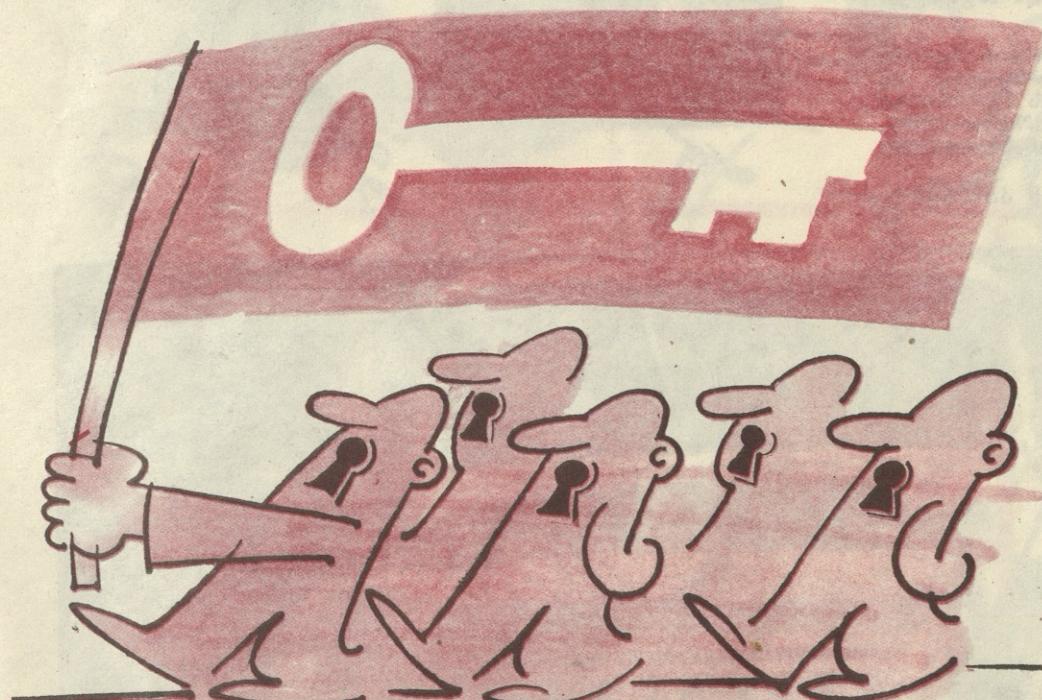
ტელეფონები: მთავარი
რედაქტორის — 99-55-54,
მთ. რედ. მოადგილის —
93-19-42, პ/მგ მდივნის —
93-10-78, მხატვარ-რედაქ-
ტორის — 99-02-38, გან-
ყოფილებათა გამგების —
93-49-32, რედაქტორ-ლიტ-
მუშავების — 99-02-38,
მდგარ-მებანანანის —
99-76-69.

Сатирико - юмористиче-
ский журнал «НИАН-
ГИ» (На грузинском
языке). Тбилиси, пр. Ру-
ставели № 42. Издатель-
ство ЦК КП Грузии,
ордена Трудового Крас-
ного Знамени типогра-
фия издательства ЦК
КП Грузии, Тбилиси,
улица Ленина № 14.

ფასი 20 კაბ.

ანდექსი 76187

ნახ. ბ. ზუგაუვილისა

უსიტყვოდ

აც მოდი, ვეახოთ ავთო!..

ამ ფოტოს ურათ ებს, კაცმა რომ თქვენი, ან სულ არ სჭირდება კომენტარი, ან არადა, იმ გვერდზე უნდა ვპეტდავდეთ, სადაც მახვილგონივრული პასუხების მოლოდინში გვეკითხებიან — „რას უნდა წილიავდეს?“

გაგრძელდნ გამო, რომ აქ სამასხროდ სულაც არა გვაქვს საქმე, კომენტარის ნაცვლად ამჯერად რამდენიმე გულუბრყვილო შეკითხვით უნდა დავა-მაყოფილდეთ:

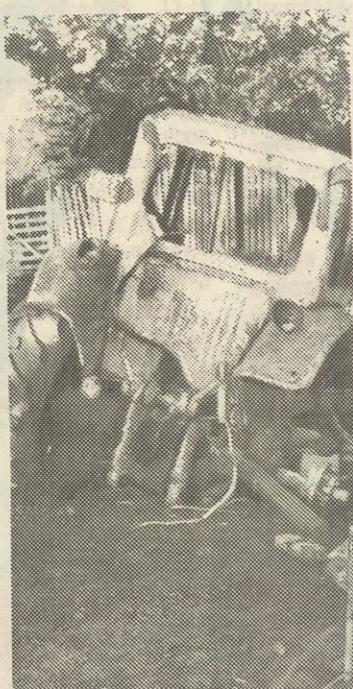
1. რას ფიქრობენ სამართლის რაიონის ხელა-ძლიანდები იმის გამო, რომ სოცელ ერის ტყეებსა და ველ-მინდვრებში (ქალაქის ცენტრიდან სულ რა-დაც ორიოდე კილომეტრის რადიუსში) ასე უპატ-რიონდ და განუვითხავადაა გადაყრილი ძვირად-ლირებული ტყეენიკა?

2. ნუთუ არავინაა პასუხისმგებელი შუაგულ ტყე-ში გადაგდებულ სახელმწიფონომრიან მანქანებზე? (გაიუ 59-21 და გლო 94-27).

3. ნუთუ არავის არ უნდა აინტერესებდეს მთელი ამ კოლექტივით ჯართის გეგმა მაინც შეასრულონ? მით უმეტეს, ყველასათვის კარგდაა ცნობილი, რა საეჭვოდ სრულდება მთელი თვის შეუსრულებელი გეგმა უეცრად და მაინცადმაინც თვის ბოლო დღე-გვის!

4. ეკოლოგიურ პრობლემებზე თუ არაური გა-უგონიათ, ნუთუ მშობლიური ტყისა და ველის უმო-ნყალოდ დანაგვიანება მაინც არ უნდა ანუხებდეთ აჩაურ ხელმძღვანელებს?

5. დასასრულ, თუ მაინც დაესვამდით შეკითხვას — „რას უნდა წილიავდეს?“ — მხოლოდ და მხოლოდ იმის იმედით, რომ რაიონის გესვეურიპი დურნე მომვლელი პასუხს ამ ზოროგრადე-ბაში წარმოდგენილი კადრაშის განსამართავად!

აზირან კალაპე

